

Λατινικό Συντακτικό
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ [ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΛΥΚΕΙΟΥ]

ΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΕΤΟΧΗ	ΕΙΔΟΣ	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ΕΞΑΡΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΙΔΑ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ	ΧΡΗΣΙΜΕΥΕΙ ΩΣ
ΣΥΝΗΜΜΕΝΕΣ - ΑΠΟΛΥΤΕΣ							
<u>10</u>	*ortus	Επιθετική	Caesar Augustus	Συνημμένη	Προτερόχρονο	qui ortus est [Αναφορική]	Παράθεση
<u>11</u>	*natus	Επιθετική	Hannibal	Συνημμένη	Προτερόχρονο	qui natus est [Αναφορική]	Παράθεση
<u>17</u>	*adducti *abditi	Αιτιολογική Χρονική	nonnulli hi	Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο	quod adducti sunt [Αιτιολογική] cum abditi essent [Χρονική]	Αντικειμενική Αιτιολογία Προσδιορισμός Χρόνου
<u>18</u>	*aversos *excitatus *confusus *auditus *conatus *fessus *versa	Επιθετική Χρονική Αιτιολογική Επιθετική Χρονική ή Αιτιολογική Επιρρ.Κατηγορ. ή Αιτιολογική Κατηγορηματική	boves Hercules Hercules mugitus Cacus στο ipse ipse vestigia	Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη ----- Συνημμένη -----	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο ----- Προτερόχρονο -----	qui aversi sunt [Αναφορική] cum excitatus esset [Χρονική] quod confusus est [Αιτιολογική] qui auditus est [Αναφορική] cum conatus esse/quod conatus est [Χρονική ή Αιτιολογική] ----- quod fessus erat ΔΕΝ ΑΝΑΛΥΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ	Επιρρ. Κατηγορ. Τρόπου Προσδιορισμός Χρόνου Αντικειμενική Αιτιολογία Παράθεση Προσδιορισμός Χρόνου ή Αντικειμενική Αιτιολογία ----- Αντικειμενική Αιτιολογία Κατηγορ. Προσδιορισμός
<u>19</u>	*victus	Χρονική	Catilina	Συνημμένη	Προτερόχρονο	cum victus esset [Χρονική]	Προσδιορισμός Χρόνου
<u>20</u>	*exclusus *exterritus *praetenta *discurrens *extractum *moriturum *latentem	Χρονική Αιτιολογική Επιθετική Χρονική ή Επιθετική Χρονική Αιτιολογική Κατηγορηματική	Claudius Claudius vela miles eum eum eum	Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη -----	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο Σύγχρονο Προτερόχρονο Υστερόχρονο -----	cum exclusus esset quod exterritus est quae praetenta erant cum discurreret/qui discurebat [Χρονική ή Αναφορική] cum....extraxisset/cum extractus esset a milite quod is moriturus esset ΔΕΝ ΑΝΑΛΥΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ	Προσδιορισμός Χρόνου Αντικειμενική Αιτιολογία Παράθεση Προσδιορισμός Χρόνου ή Παράθεση Προσδιορισμός Χρόνου Αντικειμενική Αιτιολογία Κατηγορ. Προσδιορισμός
<u>21</u>	*deletis *divisam *absens *abeuntes *interemptis	Χρονική Επιθετική Εναντιωματική Χρονική Χρονική	legionibus praedam Camillus Gallos quibus	Απόλυτη Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη Απόλυτη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Σύγχρονο Σύγχρονο Προτερόχρονο	cum Galli legiones deleviscent quae divisa erat etsi aberat cum abirent quos cum is interemisset	Προσδιορισμός Χρόνου Παράθεση Αντίθεση/Εναντίωση Προσδιορισμός Χρόνου Προσδιορισμός Χρόνου

	*appensum *rogatus	Αιτιολογική Χρονική	quod is	Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο	quod appensum est cum rogatus esset	Αντικειμενική Αιτιολογία Προσδιορισμός Χρόνου
<u>22</u>	*praesentes	Επιθετική	fructus	Συνημμένη	Σύγχρονο	qui praesunt [Αναφορική]	Επιθετικός Προσδιορισμός
<u>23</u>	*interroganti *cohibitae *occiso	Επιθετική Επιθετική Χρονική	marito lacrimae Scriboniano	Συνημμένη Συνημμένη Απόλυτη	Σύγχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο	qui interrogabat [Αναφορική] quae cohibitae sunt [Αναφορική] cum scribonianus occisus esset [Χρονική]	Παράθεση Παράθεση Προσδιορισμός Χρόνου
<u>24</u>	*quaerenti *indignatus	Επιθετική Αιτιολογική	ei Ennius	Συνημμένη Συνημμένη	Σύγχρονο Προτερόχρονο	qui quaerebat [Αναφορική] quod indignatus est [Αιτιολογική]	Παράθεση Αντικειμενική Αιτιολογία
<u>25</u>	*ostendens	Χρονική	Cato	Συνημμένη	Σύγχρονο	cum ostenderet [Χρονική]	Προσδιορισμός Χρόνου
<u>27</u>	*desideranti	Επιθετική ή Αιτιολογική	ei	Συνημμένη	Σύγχρονο	qui desiderabat/quod desiderabat Αναφορική ή Αιτιολογική	Παράθεση ή Αντικειμενική Αιτιολογία
<u>28</u>	*natus *rediens	Επιθετική Χρονική	Licinus tu	Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Σύγχρονο	qui natus est [Αναφορική] cum redis [Χρονική]	Παράθεση Προσδιορισμός Χρόνου
<u>29</u>	*tenens *audita	Επιθετική Χρονική	homo salutatione	Συνημμένη Απόλυτη	Σύγχρονο Προτερόχρονο	qui tenebat [Αναφορική] cum caesar salutationem audivisset [Χρονική]	Παράθεση Προσδιορισμός Χρόνου
<u>30</u>	*susceptum *deportatum	Επιθετική Επιθετική	flagitium flagitium + dedecus	Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο	quod susceptum est [Αναφορική] quod deportatum est [Αναφορική]	Παράθεση Παράθεση
<u>31</u>	*natus *confisus *permotus	Επιθετική Αιτιολογική Αιτιολογική	Manlius adulescens adulescens	Συνημμένη Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο	qui natus est quod confisus est quod permotus est	Παράθεση Αντικειμενική Αιτιολογία Αντικειμενική Αιτιολογία
<u>33</u>	*perculsa atque prostrata *dilapsa *quassata	Επιθετικές Χρονική Επιθετική	omnia quae res publica	Συνημμένες Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο	quae perculsa atque prostrata sunt cum dilapsa essent quae quassata est	Επιρρηματικά Κατηγορούμενα του Τρόπου Προσδιορισμός Χρόνου Παράθεση
<u>34</u>	*abjectis	Χρονική	armis	Απόλυτη	Προτερόχρονο	cum praedones arma abiecissent	Προσδιορισμός Χρόνου
<u>35</u>	*collato	Χρονική	aere	Απόλυτη	Προτερόχρονο	cum aes collatum esset	Προσδιορισμός Χρόνου
<u>36</u>	*missum *assidentem *cenantem	Επιθετική Κατηγορηματική Κατηγορηματική	pondus se [illum] se [illum]	Συνημμένη ----- -----	Προτερόχρονο ----- -----	quod missum est ΔΕΝ ΑΝΑΛΥΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΕΝ ΑΝΑΛΥΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ	Παράθεση Κατηγορ. Προσδιορισμός Κατηγορ. Προσδιορισμός
<u>38</u>	*Congruens *fessa	Επιθετική Επιρρ. Κατηγορούμ. ή Αιτιολογική	Vox Στο puella puella	Συνημμένη ----- Συνημμένη	Σύγχρονο ----- Προτερόχρονο	quae congrueret ----- Quod fessa erat [Αιτιολογική]	Παράθεση ----- Αντικειμενική Αιτιολογία

<u>40</u>	*occupata *interrogatus *minitans	Χρονική Χρονική Τροπική	urbe Scaevola Sulla	Απόλυτη Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Σύγχρονο	cum Sulla urbem occupavisset cum interrogatus esset ΔΕΝ ΑΝΑΛΥΕΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ	Προσδιορισμός Χρόνου Προσδιορισμός Χρόνου Προσδιορισμός Τρόπου
<u>42</u>	*nascentem *secuti	Επιθετική Αιτιολογική	conjuracionem multi	Συνημμένη Συνημμένη	Σύγχρονο Προτερόχρονο	quae nascebatur quod secuti sunt	Παράθεση Αντικειμενική Αιτιολογία
<u>43</u>	*ingredienti	Χρονική	tibi	Συνημμένη	Σύγχρονο	cum ingredereris	Προσδιορισμός Χρόνου
<u>44</u>	*exulantem	Χρονική	Tarquinius	Συνημμένη	Σύγχρονο	cum exularet	Προσδιορισμός Χρόνου
<u>45</u>	*intercepta *conscriptam *veritus	Υποθετική Επιθετική Αιτιολογική	epistula epistulam Gallus	Απόλυτη Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο	si intercepta sit quae conscripra est quod veritus est	Υπόθεση σε Πλάγιο Λόγο Παράθεση Αντικειμενική Αιτιολογία
<u>46</u>	*parens	Επιθετική	vir	Συνημμένη	Σύγχρονο	qui paret	Παράθεση
<u>47</u>	*audita	Χρονική	re	Απόλυτη	Προτερόχρονο	cum Augustus rem audivisset	Προσδιορισμός Χρόνου
<u>48</u>	*instinctam *admissis *emissa	Χρονική Χρονική Χρονική	cervam amicis cerva	Συνημμένη Απόλυτη Απόλυτη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Προτερόχρονο	cum instincta esset cum Sertorius amicos admisisset cum emissa esset	Προσδιορισμός Χρόνου Προσδιορισμός Χρόνου Προσδιορισμός Χρόνου
<u>49</u>	*elapso *vocatus *molientem	Χρονική Επιθετική Επιθετική	eo Brutus te	Απόλυτη Συνημμένη Συνημμένη	Προτερόχρονο Προτερόχρονο Σύγχρονο	cum is elapsus esset qui vocatus est qui moliris	Προσδιορισμός Χρόνου Παράθεση Παράθεση
<u>50</u>	*conscriptos *discentibus *dicta	Επιθετική Αιτιολογική Χρονική	patres aliis/alliis sententia	Συνημμένη Απόλυτη Απόλυτη	Προτερόχρονο Σύγχρονο Προτερόχρονο	qui conscripti sunt quod dicebant/cum dicerent cum Scipio sententiam dixisset	Παράθεση Αιτιολογία Προσδιορισμός Χρόνου

ΙΔΙΟΜΟΡΦΕΣ ή ΑΤΕΛΕΙΣ ή ΝΟΘΕΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΕΣ

<u>19</u>	M.T.Cicerone et G.Antonio consulibus	Δηλώνει το Χρόνο [Σύγχρονο] / Τα πρόσωπα λειτουργούν ως Υποκείμενα / consulibus ως κατηγορηματικός προσδιορισμός / cum....consules essent
<u>21</u>	Brenno duce	Δηλώνει το Χρόνο [Σύγχρονο]/ Το πρόσωπο λειτουργεί ως Υποκείμενο / duce ως κατηγορηματικός προσδιορισμός / cum Brennus dux esset
<u>30</u>	patre imperatore	Δηλώνει το Χρόνο [Σύγχρονο] / patre ως Υποκείμενο / imperatore ως κατηγορηματικός προσδιορισμός / cum pater imperator esset

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Τα υπόλοιπα Κείμενα δεν έχουν Μετοχές.
- Οι Μετοχές που σημειώνονται Επιθετικές, μπορούν να σημειωθούν και ως Αναφορικές [Αναλύονται σε Δευτερεύουσα Αναφορική Πρόταση].
- Οι Τροπικές και οι Κατηγορηματικές Μετοχές ΔΕΝ ΑΝΑΛΥΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ, γιατί δεν ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΕΙΔΟΣ για την Αντικατάσταση

- Η ΧΡΟΝΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ των Μετοχών δηλώνεται ως εξής:
 - Ο ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ εκφράζει το ΣΥΓΧΡΟΝΟ, Ενεργητική Φωνή και αντικαθίσταται από cum + Υποτακτική Ενεργητικού Παρατατικού
 - Ο ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ εκφράζει το ΥΣΤΕΡΟΧΡΟΝΟ
 - Ο ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ εκφράζει το ΠΡΟΤΕΡΟΧΡΟΝΟ, Μέση/Παθητική Φωνή και αντικαθίσταται από cum + Υποτακτική Παθητικού Υπερσυντελικού

- Η τροπή της ΣΥΝΗΜΜΕΝΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ σε ΠΡΟΤΑΣΗ
 - Συνημμένες Μετοχές Παρακειμένου που εξαρτώνται από Ιστορικό Χρόνο αναλύονται σε Προτάσεις που εκφράζουν Προτερόχρονο στο Παρελθόν
 - Η Χρονική Μετοχή τρέπεται σε Χρονική Πρόταση: postquam + ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ή cum + ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΥ
[ο cum είναι ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ-ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΚΟΣ]
 - Η Αιτιολογική Μετοχή τρέπεται σε Αιτιολογική Πρόταση: quod + ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΥ ή ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ,
αν η πράξη της Μετοχής συνεχίζεται και κατά την πράξη του ρήματος εξάρτησης.
 - Η Επιθετική Μετοχή τρέπεται σε Αναφορική Πρόταση: Αναφορική Αντωνυμία + ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΥ ή ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ, αν η πράξη της Μετοχής συνεχίζεται και κατά την πράξη του ρήματος εξάρτησης.

- Η τροπή της ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΑΠΟΛΥΤΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ σε ΠΡΟΤΑΣΗ
 - Η Χρονική Αφαιρετική Απόλυτη Μετοχή αντικαθίσταται από Πρόταση με τον ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΚΟ cum
 - Η ΧρονικοΑιτιολογική Αφαιρετική Απόλυτη Μετοχή αντικαθίσταται από Πρόταση με τον ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΔΙΗΓΗΜΑΤΙΚΟ cum και εκφράζει το Χρόνο και τη σχέση Αιτίου-Αιτιατού ταυτόχρονα
 - Αν όμως το εννοούμενο ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΙΤΙΟ της Μετοχής Παρακειμένου είναι το ίδιο με το Υποκείμενο του Ρήματος εξάρτησης [περίπτωση ΙΔΙΑΖΟΥΣΑΣ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΑΠΟΛΥΤΗΣ] η Παθητική Σύntαξη τρέπεται σε Ενεργητική
 - Η Υποθετική Αφαιρετική Απόλυτη Μετοχή αντικαθίσταται από Υποθετική Πρόταση, σύμφωνα με τους κανόνες των Υποθετικών Προτάσεων και της Ακολουθίας των Χρόνων.

- Βλέπε και το Λεξιλόγιο των αντίστοιχων Κειμένων στο Σχολικό Λατινικό Εγχειρίδιο.